

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Το Έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της Ε.Ε. και την Κυπριακή Δημοκρατία

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ 2019-2020 ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

1. Να εντοπίσετε τα δομικά μέρη των παρακάτω παραγράφων.

Α. «Ο υπολογιστής σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αντικαταστήσει το δάσκαλο και το βιβλίο. Ο δάσκαλος παίζει σπουδαίο ρόλο, ιδιαίτερα στις μικρές ηλικίες. Χρησιμοποιεί ως κύριο εργαλείο το λόγο, που κινητοποιεί τη φαντασία των μαθητών. Επίσης ο ρόλος του βιβλίου είναι σημαντικός. Εκεί μπορεί να ανατρέξει ο μαθητής κάθε στιγμή. Μεταφέρεται και ξεφυλλίζεται εύκολα. Όμως, πιστεύουμε ότι η χρήση των Η/Υ μπορεί να βοηθήσει το έργο του δασκάλου και να συμπληρώσει τη λειτουργία του βιβλίου. Ενώ ο δάσκαλος με το λόγο του κινητοποιεί τη φαντασία, το εκπαιδευτικό λογισμικό δρα συμπληρωματικά κινητοποιώντας τις αισθήσεις. Ο μαθητής συμμετέχει στη μάθηση και ο εκπαιδευτικός γίνεται σύμβουλος και συνεργάτης του μαθητή. Έτσι οι Η/Υ συμπληρώνουν και βοηθούν το έργο του δασκάλου».

Θεματική πρόταση

Λεπτομέρειες

Κατακλείδα πρόταση

Β. «Στον κυρ Στέφανο το χρωστούσαν το γεγονός πως ξεκίνησαν για τούτη την πολυήμερη εκδρομή. Αυτός ο καλός άνθρωπος, όταν γύρισε από το δάσος, έδωσε το λόγο του στους γονείς των παιδιών πως θα πάει μαζί με τα παιδιά. Είπε πως θα τα προσέχει εκεί που βρίσκονται, πως θα τους κάνει όσες ευκολίες μπορεί και θα τους φέρνει νέα τους συχνά όταν θα κατεβαίνει στην πόλη. Έτσι κατάφερε να πείσει τους γονείς τους, οι οποίοι επέτρεψαν τελικά στα παιδιά να ξεκινήσουν τελικά την πολυπόθητη εκδρομή τους».

Θεματική πρόταση

Λεπτομέρειες

Κατακλείδα πρόταση

2. Στα κείμενα που ακολουθούν να προσδιορίσετε το γενικό τύπο τους (αφηγηματικό -περιγραφικό) καθώς και το θέμα-περιεχόμενό τους.

α) Τις πρώτες πρωινές ώρες ξέσπασε μια μεγάλη πυρκαγιά σε βιοτεχνία πλαστικών στην περιοχή της Παραλίας. Οι κάτοικοι ειδοποίησαν αμέσως την Πυροσβεστική Υπηρεσία, η οποία ευτυχώς κατέφθασε χωρίς καθυστέρηση και ανέλαβε τα έργα της κατάσβεσης της φωτιάς. Αρχικά έγινε προσπάθεια να περιοριστεί η φωτιά στο φλεγόμενο κτήριο και να μην επεκταθεί στην παρακείμενη πολυκατοικία. Η προσπάθεια των πυροσβεστών ήταν ιδιαίτερα δύσκολη, εξαιτίας των εύφλεκτων υλικών που υπήρχαν στη βιοτεχνία. Οι κάτοικοι αγωνιούσαν για την ασφάλεια των νοικοκυριών τους. Στην πιο δύσκολη θέση όμως βρισκόταν ο ιδιοκτήτης της βιοτεχνίας, ο οποίος έβλεπε την περιουσία του να γίνεται στάχτη. Τελικά η φωτιά σβήστηκε, αφού κατέστρεψε ολοσχερώς τη βιοτεχνία.

ΑΦΗΓΗΣΗ - ΠΕΡΙΣΤΡΑΦΗ

ΘΕΜΑ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ: _____

β) Τα δελφίνια είναι τυπικά θαλάσσια θηλαστικά με δόντια. Το σχήμα του σώματός τους είναι ιδιαίτερα υδροδυναμικό, έχει μεγάλη ταχύτητα και η ευκινησία που το διακρίνει στην κολύμβηση επαυξάνεται με το λείο και γυμνό από τρίχες δέρμα. Το κινητήριο όργανό τους είναι η ουρά, ενώ τα θωρακικά πτερύγια ελάχιστα προωθούν το δελφίνι, αλλά χρησιμεύουν ως πηδάλια για τις πλευρικές στροφές. Το υπόλοιπο σώμα, κεφάλι και κορμός παραμένει άκαμπτο. Τα δελφίνια χαρακτηρίζονται από περιέργεια και κυρίως από φιλική συμπάθεια και φιλικότητα για τον άνθρωπο.

ΑΦΗΓΗΣΗ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΘΕΜΑ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ: _____

γ) Στη συγκεκριμένη φωτογραφία απεικονίζεται ένας άνθρωπος που κοιτάζει το είδωλό του στον καθρέφτη. Είναι ένας νέος, με καθαρό δέρμα, στρογγυλό πρόσωπο, φωτεινό βλέμμα και ελαφρώς μακριά μαλλιά. Η όψη του είναι σοβαρή, καμιά σύσπαση δεν ταραξίζει την ήρεμη εικόνα. Το φόντο είναι αχνό, σα να μην υπάρχει κάτι άλλο στο χώρο εκτός από τον άνθρωπο στον καθρέφτη. Τα μάτια είναι μεγάλα και δίνουν την αίσθηση ότι κυριαρχούν στην εικόνα. Μάτια γαλήνια αλλά εξεταστικά, που κοιτάζουν με στοχαστικό ύφος.

ΑΦΗΓΗΣΗ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΘΕΜΑ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ: _____

δ) Το σχολείο μου ανέλαβε μια σημαντική πρωτοβουλία στα πλαίσια του περιβαλλοντικού προγράμματος που υλοποιείται τη φετινή σχολική χρονιά, τη δένδροφύτευση καμένης πλαγιάς κοντά στη μονή του Ομπλού. Ένα πρωινό βρεθήκαμε στο συγκεκριμένο χώρο, όπου επικρατούσε ένα σκηνικό καταστροφής, παντού μαυρίλα και θάνατος. Αμέσως πιάσαμε δουλειά. Κάποιοι αρχίσαμε να σκάβουμε λάκκους, άλλοι κουβαλούσαν τα μικρά δεντράκια. Μετά την προετοιμασία του εδάφους προχωρήσαμε στη δένδροφύτευση. Λίγο μετά το μεσημέρι η αποστολή μας ολοκληρώθηκε. Κατάκοποι αλλά χαρούμενοι επιστρέψαμε στα σπίτια μας. Φαντάζομαι τη νέα εικόνα της πλαγιάς μετά από καιρό: πνιγμένη στο πράσινο, και πάλι ζωντανή!!

ΑΦΗΓΗΣΗ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΘΕΜΑ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ: _____

ε) Φέτος το καλοκαίρι ανακαλύψαμε μια υπέροχη παραλία στο νησί της Ζακύνθου. Βρίσκεται στη βόρεια πλευρά του νησιού, μακριά από τους θορυβώδεις τουριστικούς προορισμούς. Είναι κρυμμένη πίσω από βράχους, σα να θέλει αν προστατευθεί από ανεπιθύμητους επισκέπτες. Πρόκειται για ένα μικρό κόλπο με καταγάλανα πεντακάθαρα νερά. Η παραλία είναι γεμάτη κατάλευκα μικρά βότσαλα. Λίγα αρμυρίκια προσφέρουν τον ευεργετικό ίσκιό τους στον επισκέπτη. Στην παραλία αυτή περάσαμε αξέχαστες στιγμές απολαμβάνοντας την ομορφιά και την απόλυτη ηρεμία της φύσης.

ΑΦΗΓΗΣΗ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΘΕΜΑ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ: _____

3. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με τον σωστό τύπο του ουσιαστικού.

1. Ήθελε να ταξιδέψει σε όλες τις _____. (η ήπειρος)
2. Δεν πρέπει να κάνεις τις δουλειές σου με _____. (το άγχος)
3. Στο τέλος της χρονιάς ο μαθητής πήρε το δελτίο _____. (η πρόοδος)
4. Το κατάστημά του βρίσκεται στην αρχή _____ Μακαρίου (η λεωφόρος).
5. Παραπονέθηκε στην _____ του ξενοδοχείου, επειδή το δωμάτιο δεν ήταν καθαρό (η υπάλληλος).
6. Τον άφησε στη μέση του _____. (το δάσος)
7. Διορθώσαμε τα _____ του διαγωνίσματος. (το λάθος)
8. Διδάσκονται Ελληνικά σε δύο διδακτικές _____ την εβδομάδα (η περίοδος).
9. Σταμάτησε στον _____ (ο φούρνος) για να πάρει τυρόπιτα στη _____ του. (η σύζυγος)

4. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με τον σωστό τύπο του επιθέτου.

1. Καθώς έβγαινε έξω, συνήθιζε να κοιτάζει τον _____ ουρανό (καταγάλανος).
2. Η λύση αυτή δεν ήταν _____, διότι έπρεπε να πληρώσει πολλά λεφτά. (συμφέρων)
3. Δεν έγινε μάθημα, διότι όλοι οι μαθητές ήταν _____. (απίων)
4. Δεν μου αρέσουν αυτά τα δύο. Η φούστα είναι πολύ _____ (μακρύς) και το παντελόνι πολύ _____ (φαρδύς).
5. Το κτίριο ήταν _____. Το ύψος του ξεπερνούσε τα 100 μέτρα. (πανύψηλος)
6. Η κατάσταση του ήταν σοβαρή και έτσι έπρεπε να πάει στα _____ περιστατικά. (επείγων).

7. Το _____ φαγητό είναι ωφέλιμο. (μεσημεριανός)
8. Η σάλτσα είναι φτιαγμένη από _____ ντομάτες. (ολόφρεσκος)
9. Σου αρέσουν τα _____ φαγητά. (κινέζικος)

5. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με τον σωστό τύπο του ρήματος (φωνή, χρόνος, έγκλιση, αριθμός, πρόσωπο).

1. Αν του μιλούσες, ίσως θα σε _____.(καταλαβαίνω)
2. Πριν _____ το διάβασμα, πάντα τρώω μία σοκολάτα. (αρχίζω)
3. Της Ελευθερίας τής αρέσει να _____ τα απογεύματα μετά τη δουλειά. (γυμνάζομαι)
4. Κάθε φορά που πηγαίναμε στο σπίτι τους, μας _____ και μία ιστορία. (διηγούμαι)
5. Μέχρι να πάει στη στάση, το λεωφορείο _____. (φεύγω)
6. Από αύριο _____ περισσότερες ώρες, επειδή θα δουλεύουμε λιγότερο. (ξεκουράζομαι)
7. Πείνασα πολύ. Η ώρα είναι 10:00 το βράδυ και ακόμα δεν _____ τίποτα! (τρώω)
8. Όταν άκουσαν τη δυσάρεστη είδηση, _____.(στενοχωριέμαι)
9. Με τι _____, Γιώργο, αυτό τον καιρό; (ασχολούμαι)
10. Χθες _____ πολύ νωρίς, διότι έπρεπε να πάμε στο χωριό. (σηκώνομαι)

6. Να διαβάσετε το παρακάτω κείμενο και να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

«Η πανέμορφη Θάσος σας περιμένει»

Η **Θάσος** είναι ένα σπάνιο σε ομορφιά νησί που συνδυάζει καταπράσινα τοπία όπως το όρος Υψάριον (1.203 μ.), μια προστατευόμενη δασική περιοχή ιδιαίτερης οικολογικής σημασίας, με γραφικές και ήρεμες παραλίες και παραδοσιακούς οικισμούς. Η **Θάσος** προσφέρει μια εικόνα που ξεκουράζει τους επισκέπτες της και τους επιτρέπει να χαλαρώσουν, απολαμβάνοντας στο έπακρο τη φυσική της ομορφιά, τα γραφικά της τοπία και τις πολυάριθμες αμμουδερές παραλίες.

Το καταπράσινο νησί της **Θάσου** είναι ονομαστό για τις σμαραγδένιες ακρογιαλιές του, την πολύ πλούσια βλάστηση με μεγάλη ποικιλία από ελιές, πεύκα, πλατάνια, έλατα και άλλα

ήμερα και άγρια δένδρα που κυριολεκτικά φτάνουν ως τις πανέμορφες παραλίες, συνθέτοντας μια απόλυτα γραφική και πανέμορφη ελληνική εικόνα . Οι πηγές με καθαρά και δροσερά νερά, οι μικροί χείμαρροι και τα δάση που εναλλάσσονται με τις παραλίες κάνουν τη **Θάσο** ένα σπάνιο μείγμα θαλάσσιου και ορεινού τοπίου.

Η **Θάσος** διατηρεί αναλλοίωτη την παραδοσιακή μακεδονίτικη αρχιτεκτονική, με τα περισσότερα σπίτια και τις εκκλησίες στη **Θάσο** να είναι χτισμένα από ακατέργαστη ασβεστολιθική πέτρα και ξύλινες στέγες. Στο νησί το ξύλο έχει αντικαταστήσει το σίδηρο στην κατασκευή των σπιτιών, τα οποία διαθέτουν ιδιαίτερη εμφάνιση με τα χαρακτηριστικά ξύλινα μπαλκόνια τους και τις ξύλινες τοξωτές πόρτες στις εισόδους τους. Στη **Θάσο** θα συναντήσετε και πανέμορφους παραδοσιακούς οικισμούς όπως το Καζαβίτι και τον Θεολόγο, όπου τα σπίτια περιβάλλονται από περιτοιχισμένες αυλές και ανθόκηπους καθώς επίσης και διάφορα άλλα χωριουδάκια με τα δικά τους ιδιαίτερα γνωρίσματα.

Η εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στο νησί, με τα συχνότατα δρομολόγια πλοίων, κάνει την **Θάσο** ελκυστικότερη για καλοκαιρινές διακοπές κάθε τύπου και επιλογής.

Όσοι επισκέπτονται το νησί μια φορά, δεν αργούν να επιστρέψουν, αφού συνήθως δεν προλαβαίνουν να εξερευνήσουν κάθε σημείο του και να απολαύσουν όλες τις παραλίες. Τα μέσα εξερεύνησης πολλά: από ποδήλατο, για όσους έχουν τις αντοχές, μέχρι κάθε είδους ιδιωτικού ή μη μέσου μεταφοράς. Μικρά ιδιωτικά πλοία είναι στη διάθεσή σας για να σας μεταφέρουν μέσω θαλάσσης σε κάθε απομονωμένη και έρημη παραλία.

Οι επισκέπτες του νησιού το επισκέπτονται επαναληπτικά και εξερευνούν κάθε σημείο του με ευκολία και γραφικό τρόπο, χρησιμοποιώντας πλοία αλλά και κάθε είδους μέσα συγκοινωνίας, μέσα από αξέχαστες διαδρομές.

<http://www.nedon.gr/el/pliris-perigrifi-tis-thasou-eikones-video.html>

1. Σε ποιο **κειμενικό τύπο** ανήκει το πιο πάνω κείμενο; (περιγραφή ή αφήγηση;)

.....

2. Σε ποιο **κειμενικό είδος** ανήκει το πιο πάνω κείμενο (άρθρο ή επιστολή);

.....

3. Αφού διαβάσετε προσεχτικά το πιο πάνω κείμενο, να γράψετε ποιος είναι ο **σκοπός** του συγγραφέα (για ποιο λόγο γράφει το κείμενο)

.....

.....

.....

.....

4. Να γράψετε **τρεις λόγους** για τους οποίους θα επισκεπτόσασταν τη Θάσο.

.....

.....

.....
.....
5. Από ποια υλικά είναι φτιαγμένα τα σπίτια στο νησί της Θάσου; Περιγράψτε ένα παραδοσιακό σπίτι .

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Να εντοπίσετε από το κείμενο **πέντε επίθετα** και να προσδιορίσετε το **γένος, τον αριθμό και την πτώση τους**.

7. Να μεταφέρετε στον **αντίθετο αριθμό** τα πιο κάτω ουσιαστικά:

το όρος _____

τους οικισμούς _____

τις παραλίες _____

των πλοίων _____

οι επισκέπτες _____

τις διαδρομές _____

8. Να δημιουργήσετε προτάσεις με τα επίθετα: **σπάνιο, καταπράσινα, ελκυστική**

1. _____

2. _____

3. _____
